

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 33
november 2023
cena 1,90 eura

11

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Orava, Orava, aká si boľavá...

NÁŠ ROZHOVOR

Pani Anna DAŇKOVÁ, rod. Kováčová (1938) by dnes mohla ukazovať knihy s vlastnou poéziou, keby nie komunisti. A o Orave by určite nebáslila, ako v tej pesničke. Naopak, jej sa vidí Orava bájna, napriek tomu, že jej pripravila nie jednu boľnú chvíľu. O detstve hovorí, že ho mala krásne, „u nás sa nepilo, nefajčilo“. Mala sestru Máriu o päť rokov staršiu. Spolu so starými rodičmi z matkinej strany a rodičmi žili v murovanom dome v Dlhej nad Oravou. V septembri 1944 začala chodiť do školy. A v tom roku sa stalo niečo, na čo nevie zabudnúť.

● Čo to bolo?

Zúrila druhá svetová vojna. Dedična mala byť vypálená, tak sa deti skrývali v murovaných domoch, lebo väčšina boli drevenice. U nás ich bolo asi pätnásť. Stále mám pred očami, ako sa všade pohybovali vojaci, ktorí

Anna Daňková

Foto Eva Zelenayová

hovorili mne neznámou rečou. Hovorili o nich, že sú to zajatci. Dvaja vošli do nášho domu, jeden blondiak, druhý tmavší. Ten blondiak sa obrátil na otca: „Davaj lošad!“ Otec mu odpovedal, nemám kone, mám voly, vezmi si ich. Vojak chytil otca za plecia, namieril mu samopal do hlavy

a zopakoval: „Davaj lošad!“ V tom ten druhý vojak ho buchol do lakťa a výstrel išiel do stropu. Stála som tri kroky od otca, ktorý mal vtedy 43 rokov. Tento obraz nikdy nevymizol z mojej pamäti - na smrť bledá otcova tvár a jeho bolestný pohľad na nás.

Pokračovanie na 10. strane

V ČÍSLE	Ján Litecký Šveda Nebezpečné detstvo	2
	Eva Zelenayová Kresťanstvo nemôže zmiznúť z Európy	3

Pozvánka na 17. novembra	3
Boli sme v Ilave	4
Ludovít Košík V Skalici o spomienkach G. Herényiovej	5

Deväťdesiatka arcibiskupa J. Sokola	6
Pavol Zvara Jubileum slovenského domu v Ríme	7

Marián Tkáč Green Deal (Zelený pakt) je diabolský	9
Rastislav Kalafut Spomienky na otca	12

Nebezpečné detstvo

Málokto sa sťažuje na svoje detstvo, až na smutné výnimky, ktorých chvalabohu nie je veľa. Aj keď v stopovom množstve, žiaľ, vždy sa nájdu. Zvrhlíci čo zneužívajú vlastné deti či absolútne otrlí ľudia schopní svoje dieťa aj predať. Deti politických väzňov, či z rodín prenasledovaných komunistami sa nezvykli sťažovať na dni detstva, hoci to nemali ľahké. Roky odlúčení od milovaných rodičov, žijúci v chudobe, akú si ich rovesníci ani len nevedeli predstaviť; či nútene odsťahovaní zo svojho mesta, čím sa potrhali všetky tak detsky úprimné kamarátske putá... Veď to poznáme. No napriek tomu – každý rád spomína na svoje detstvo, kde ešte vždy nájde dosť čarovných okamihov, aké mu aj teraz vedia rozsvietiť obyčajné chvíle, aj keď sa práve utápa v nie najšťastnejšej prítomnosti. Ale to už je osud dospelých. Detský svet, až na pár výnimiek, bol predsa len tabu. Detstvo zostáva na celý život zásobárňou dobroty a krásy.

Žiaľ, v posledných rokoch sa množia snahy, narušiť baštu detskej nevinnosti, z najkrajšieho a najbezpečnejšieho úseku života sa odrazu stáva nebezpečné územie. Len veľmi stručne, telegraficky upozorním na tie najväčšie výstrelky, hoci o každom by sa dala napísať pokojne kniha.

1. Presadzovanie neadekvátnej sexuálnej výchovy.

Človek už pradávno rozoznal nebezpečenstvá nespútanej sexuality a preto jej domestikácia a krotenie raz úspešnejšie, raz menej, cielene prebieha viac ako 6000 rokov. Teraz by ju však chcel niekto opäť uvoľniť z reťaze – navonok kvôli nejakému pofidérnemu „oslobodeniu“, no v skutočnosti ide o cielový rozklad kresťanskej Európy. Tragické je, že už útočí aj na bezmocné deti. Predčasná sexuálna výchova nebezpečne devastuje detské, ešte neporušené vnímanie a celkovú citlivosť detskej duše. Takto ničť deti môže len šíalená, patologická nenávisť. Často pod tými najtrápnejšími zámienkami. Nakoniec – poznáte z histórie príklad, žeby niekedy vypukla veľká populačná kríza, lebo mladí nevedeli ako sa „to“ robiť? Strojové príručky iba kazia radosť z objavovania. No ešte horšie je, že už sa úmyselne propagujú všetky najmožnejšie úchyľky, ba dokonca aj tzv. transrodovosť. U malých detí! Čo môže napríklad v hlave zaznávaného dieťaťa, posiateho akné, vyvolať túžbu aspoň raz upozorniť na seba a za týždeň slávy si tzv. zmenou pohlavia pokaziť celý život.

2. Turistika na gumových člnoch. Druhá vec je, že kvôli veľmi pochybnej politickej agende sa na niektoré nechutné veci nielen že nepoukazuje, naopak vydávajú sa za obdivuhodné. Tým teraz myslím na tie matky, ktoré utekajú do Európy, aby sa dali vydržiať európskymi robotníkmi (veď ekonomický prínos politikov, čo ich sem pozývajú, je zásadne mínusový) a v batôžtku do gumového člna berú aj malé dieťaťko, aby ešte intenzív-

nejšie vyvolali ľútosť. A všetci progresívni novinári plačú ako najatí a drásajú si hrud' až do krvi. Pred pár rokmi sme zažívali niečo podobné, keď sa tu vo veľkom potulovali rumunské deti, ktoré rodičia posielali žobrať. Otrlosť ako vyšitá. Tiež z toho istého dôvodu. Nuž, ozajstná matka, ktorá miluje svoje dieťa, ak musí ujsť z domu, či už kvôli vojne či zemetraseniu, tak sa zastaví na najbližšom území kde je bezpečne, aby neohrozila svoj najväčší poklad. Milujúca matka nešpekuluje. Nakoniec, aj v našom zákonodarstve sa postihuje trestný čin zanedbania výchovy a ohrozenie dieťaťa.

3. Už len krátko k tomu najväčšiemu zverstvu - snahe o adopciu detí homosexuálnymi partnermi. Že také úsilie vôbec existuje, ide na vrub tzv. ľudskoprávnej politiky – každý má práva, a podľa najprogresívnejších výkladov, aké len chce. Tak sa týchto lúmenov hneď na začiatku pýtam: mám aj ja ľudské práva? Ak áno, už aj píšem do Madridu, že mojou najväčšou túžbou je hrať za Real Madrid. Nech mi už aj chystajú kopačky (č.42) a dres s mojim menom. Že mi pánbožko na to nedal talent, tak ako homosexuálom nedal možnosť mať dieťa, čo tam po tom, veď mám predsa ľudské práva, nie? No ak mi nejaký chytrák povie, že ale na to musím mať nejaké predpoklady, či absolvovať nejaký postupný proces, tak sa ho opýtam: ak niekto chce adoptovať dieťa, ten nemusí mať na to predpoklady? A absolvovať potrebný proces? Dieťa, živý tvor, je len vo funkcii hračky, s ktorou sa chce niekto hrať? Stáva sa, že normálna dvojica nemôže mať svoje deti, tá ale musí adopciou utvoriť zdanie bežnej rodiny, aby dieťa vyrastalo v závetrí normálnej rodičovskej lásky. Veď ináč to môže byť pre každé citlivé dieťa peklo na zemi! Okrem toho, že v rovnakopohlavných pároch dochádza k dosť vysokému percentu zneužívania detí, čo samo osebe je katastrofa, na druhej strane pravdepodobnosť, že z dieťaťa vyrastie homosexuál a bude v relatívnom emočnom súlade so svojimi majiteľmi, je menšia ako 4 percentá. Takže už tým bude trpieť jeho prirodzený vývoj a takto budú vyrastať iba duševne nevyrovnaní špeciálni bastardi. No a ako poznáme prostorekosť detí, tie mu určite na ihrisku či v škole takúto „rodinu“ nedarujú len tak. Keď potrebujú získať výhodu, či do niekoho bodnúť, netreba im ani čítať nijaké umenie vojny od majstra Suna, aby bodli veľmi presne. A ak niekto povie, že to sú len zle, nepokrokovito vychované deti a treba ich prevychovať, tak mu pokojne môžeme povedať, že také deti tu vždy boli a vždy budú. Ešte žiadny režim nedokázal spútať detskú prirodzenosť a prevychovať ich na mankurto. A ak už nevieme spraviť raj pre všetky deti, aspoň niektorým zo života nerobme peklo. Podľa mňa by to mohlo byť aj trestné ako veľmi nebezpečný extrém.

Ján Litecký Šveda
predseda PV ZPKO

SVEDECTVO, mesačník Politických väzňov Zväzu protikomunistického odboja ● **Vydavateľ:** PV ZPKO, založený v roku 1990 pod názvom Konfederácia politických väzňov Slovenska [KPVS] ● **Šéfredaktorka:** Eva Zelenayová ● **Redakčná rada:** Ján Košíar (predseda), Ján Litecký Šveda, Ivan Mrva, Peter Mulík, Ivan A. Petranský, Jozef Rydlo, Juraj Vrábek a Eva Zelenayová ● **Adresa redakcie:** 811 06 Bratislava, Obchodná 52 ● **Telefón:** 02-5263 8156 ● **e-mail:** ustredie@pv-zpko.sk ● **webová stránka:** www.pv-zpko.sk ● **IČO:** 00679879 ● **Cena jedného výtlačku:** 1,90 EURA ● **Predplatné 20 EUR/kalendárny rok** ● **Predplatné pre zahraničných abonentov: 50 USD** vrátane poštovného. ● **Číslo účtu v Prima banka Slovensko, a.s.:** SK74 3100 0000 0040 0012 8109 ● **EV:** 3851/09 ● **Tlač:** PRINTLAND, s.r.o. ● **Nevyžiadané rukopisy nevraciam** ● **ISSN:** 1338-404X ● **MATERIÁLY** uverejnené v rubrikách „Čitateľské fórum“ a „Spomienky“ vyjadrujú názory občanov a čitateľov.

POZVÁNKA

Politickí väzni protikomunistického odboja
III. odboj

POLITICKÍ VÄZNI
Zväz protikomunistického odboja
III. odboj

si Vás dovoľujú pozvať na

PIETNU SPOMIENKU

pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu

v piatok 17. novembra 2023 o 11.00 hod.

pri Centrálnom pamätníku popraveným
a umučeným politickým väzňom komunizmu
na cintoríne vo Vrakuni (Ružinovský cintorín)
v Bratislave

R.S.V.P. do 10. novembra 2023
Tel.: 0910 108 368, 02 5263 8154
e-mail: ustredie@pv-zpko.sk

Tak sa súdilo

Mnohí politickí väzni môžu mať problémy pri vybavovaní štatútu veterána. Súdy v päťdesiatych rokoch totiž fungovali tak, že odsúdeným rozsudky nedoručovali. **Na strane 16 uverejňujeme autentický dokument, ktorý to dosvedčuje.** Pavol Kováč z Dilhej nad Oravou požiadal o rozsudok súdu, no Krajský súd v Banskej Bystrici mu odporúčal - ak nejaká organizácia potrebuje rozsudok, nech sa na nás obráti. List je z roku 1964. S dcérou pána Kováča je v aktuálnom čísle Svedectva rozhovor. **(red)**

Kresťanstvo nemôže zmiznúť z Európy

Azda najväčším prejavom charakternosti človeka je uznanie vlastného omylu. Tým skôr, ak ide o popretie vlastnej vedeckej práce, znamenajúcej kariérny úspech. Poznala som lekára – pediatra, ktorý po vzniku Česko-Slovenska (1918) prišiel do Bratislavy ako hlavný odborník na pediatriu. Bol to profesor Josef Švejcar. V medzivojnovom období skúmal, prečo je vysoká úmrtnosť rodičiek. Zistil, že ženy, ktoré rodili v nie najlepších hygienických podmienkach, často podľahli infekciám. Svoju vedeckú hodnosť vybudoval na zriaďovaní novorodeneckých oddelení. Ibaže ďalším štúdiom prišiel k záveru, že dieťa po narodení potrebuje k svojmu zdravému vývinu blízkosť matky. Tvrdil, že matka je pre dieťa absolútnou hodnotou a prehodnotil vlastnú vedeckú prácu. V 80. rokoch minulého storočia cestoval krížom krážom po vtedajšej republike a prednášal o nevyhnutnosti zakladania tzv. rooming-in, teda izieb spoločných pre matku s dieťaťom. Dokázal povedať, mylil som sa. Veľký vedec, veľký humanista, veľký človek.

Nedávno televízna dvojka vysielala diskusiu o politikovi prvej Slovenskej republiky Karolovi Sidorovi. Jedným z diskutujúcich hostí bol Ján Čarnogurský. Konštatoval, že základy pre vlastnú štátnosť v národe existovali a prejavilo sa to aj v tom, že po štyridsiatich piatich rokoch od zániku

slovenského štátu vznikla dnešná Slovenská republika. Napriek tomu potvrdil, že postoj KDĽH v roku 1992 proti vzniku štátu bol správny. Čarnogurský ani po vyše tridsiatich rokoch jestvovania samostatnej Slovenskej republiky nie je ochotný povedať, mylil som sa. Priznal, že mali málo historického vedomia (!). Ibaže to v podstate znamená, že KDĽH dodnes nie je stotožnené s existenciou štátu! Dodnes nespravilo sebareflexiu, čo tak vehementne vyžaduje od iných.

SLOVO SVEDECTVA

Pre organizáciu politických väzňov je otázka štátnej samostatnosti veľmi významná, lebo mnohých z nich stála nielen veľa utrpenia, ale aj život. Je dobré, že ereteveeska konečne otvára aj dosiaľ tabuizované témy, no stále je ich málo a čo je ešte horšie, že súbežne s nimi sa slovenská história ešte vždy interpretuje podľa potrieb bývalého komunistického režimu, aj prostredníctvom verejnoprávnych médií.

Je po voľbách a nie je nezaujímavé, že Predsedníctvo Strany európskych socialistov (PES) rozhodlo o pozastavení členstva stranám Smer-SSD a Hlas-SD. Ako dôvod uviedlo, že k tomuto kroku pristúpilo v nadväznosti na jasný odklon od hodnôt PES, ktorý predviedol Robert Fico a z obáv pred vytvorením vládnej koalície s radikálne pravicovou stranou. Tou radikálne pra-

vicovou stranou má byť SNS, v ktorej majú zastúpenie najmä národno-kresťanský orientovaní poslanci. Ak európskym politikom prekážajú kresťanské hodnoty, kam sa odklonila Európa? Napokon to vidíme aj u nás doma. KDĽH, ktoré by malo stelesňovať kresťanskú politiku, sa priklonilo skôr k progresívcovi, než k socialistovi. Kresťanským demokratom by teda vyhovovala politika rozkladu manželstva, rodín, sexualizácie detí, multikulturalizmu, zničenia slovenskej entity? Zdá sa, že áno, veď súčasný predseda kresťanských demokratov Milan Majerský nemal problém nechať si cirkevne zrušiť manželstvo, z ktorého pochádzajú dve deti, a tým ich uviesť do postavenia nemanželských detí. Tak prečo by sa mal hlásiť ku kresťanským hodnotám?

A práve lavírovaním KDĽH sa Slovensko dostalo do situácie, že tu nejestvuje pravicová konzervatívna strana. Že brániť jej hodnoty sa rozhodol ľavicový Smer. Nebude to mať ľahké, lebo skôr, než by zostavil vládu, sa začal útok zvonku, z EÚ. Pritom jeden zo zakladateľov tejto inštitúcie Robert Schuman napísal: „Demokracia sa neimprovizuje. Na jej sformovanie bolo treba viac ako jedno tisícročie kresťanstva v Európe“ (...) „Demokracia bude kresťanská alebo nebude.“ Kam teda PES ťahá Európu?

Eva Zelenayová
šéfredaktorka

Vdp. Patrik Sojčák (zľava) a časť účastníkov pietnej spomienky ● Stanislav Porubčan

Foto Eva Zelenayová

Stretli sme sa vo väzení

Členovia PV ZPKO zo všetkých regiónov Slovenska sa 30. októbra 2023 zišli pod múrom ilavskej väznice. Tak ako vlani, aj tento roku pripadla organizácia pietnej spomienky na nespravodlivo a protiprávne väznených politických väzňov komunistického režimu a prehliadka väznice na predsedu ilavskej pobočky PV ZPKO Stanislava Porubčana. Taktiež sa prihovril prítomným pri pamätných tabuliach venovaných pamiatke obetí bývalého režimu.

Povedal, že „za 40 rokov komunistickej vlády tieto múry, rovnako ako múry vo všetkých komunistických väzniciach Slovenska, väznili mnoho tisíc občanov za politické prečiny. Vládna komunistická moc tvrdo potláčala akýkoľvek náznak odporu či iného zmýšľania. Aby si upevnila svoje mocenské postavenie vytvorila systém prenasledovania, ohovárania, donášania. Obviňovala ľudí z fiktívnych zločinov, v zinscenovaných procesoch ich odsúdila na dlhé roky odlúčenia od rodiny, od ostatnej spoločnosti, v pracovných táborech.“ Zdôraznil, že „nikdy nesmie zabudnúť na zväčšenie bývalého komunistického režimu a jeho obeť.“ Zaspomínal, si ako boli „vystavení šikanovaniu na každom kroku, bez materiálnej podpory, označovaní biľagom za deti kulakov, vlastizradcov a špiónov. Každý z nás si pamätá, aké boli

Spoločná fotografia na schodoch do Kostola všetkých svätých.

Foto Eva Zelenayová

strastiplné roky našej mladosti. Aj ja so smútkom v duši spomínam na roky, keď som ako sedemročný chlapec dva a pol roka akosi prežival, len s matkou a tromi ešte mladšími sestrami, odkázaný len na dobročinnosť ľudí nezaťažených komunistickým svetonázorom. Len s ich pomocou sme prežili a dokázali sa brániť pohrdaniu a zlovôľi tých, ktorí si z nás urobili obeť.“

Už tradične sa pietnej spomienky zúčastňuje dekan ilavskej farnosti dp. Patrik Sojčák. Jeho modlitba za „slabých a umlčaných“, ale najmä prosby vyslovené v súvislosti s extrémnym násilím v súčasnom svete, pripomenuli naše miesto v spoločnosti. Áno, **Pane, daj**, „nech povstanú noví proroci, ktorí vykričia svoje rozhorčenie a hanbu nad

tým, ako niektorí ľudia znetvorili obraz človeka a obraz Boha. Aby sme neupadli do zúfalstva, aj keď sme zmätene šírením zla v tomto svete. Aby sme sa neopevňovali za zatvorenými dverami, hluchí a slepí a neskrývali sa za privilégiá, s ktorými sa nechceme deliť.“

Vedenie väznice pripravilo našim členom prednášku s diskusiou o jej minulosti i súčasnosti. Keďže otec Romana Jesenského si ako politický väzeň odpykával trest práve v tomto väzení, zaujímalo ho prostredie, v ktorom otec musel nútene žiť a trpieť. Vybavoval si v pamäti, kde asi bola návštevná miestnosť, kde otca mohol aspoň vidieť. V súčasnosti najdlhšie väznenou je osoba, ktorá si tu odpykáva trest už takmer 60 rokov.

Eva Zelenayová

V Skalici o spomienkach G. Herényiovej

V stredu 4. októbra 2023 sa v mestskej knižnici v Skalici konala prezentácia knihy **Volali nás podľa čísel – spomienky Gertrúdy Herényiovej na väzenie v rokoch 1949 – 1953**. Knihu vydali Politický väzni Zväz protikomunistického odboja.

Na začiatku riaditeľka mestskej knižnice **Lubica Rozborilová** privítala prítomných, osobitne primátorku Skalice **Oľgu Luptákovú**, prednostu mestského úradu **Antona Bobríka**, historika **Martina Lacka**, kňaza **Štefana Herényiho**, poslancov MsZ **Ľuboša Beňu** a **Ľudovíta Košíka**. Knihu predstavila aj úryvkom z textu. Predsedu PV ZPKO **Jána Liteckého Šveda**, duchovného organizácie **Jána Košiara** a predsedu RO PV ZPKO v Žiline **Kvetoslava Gregora** privítala dodatočne, keďže sa oneskorili.

Martin Lacko, autor úvodnej štúdie a redaktor, hovoril o zložitosti obdobia, ktoré kniha zachytáva. Spomenul aj činnosť **Bielej légie**, proces proti nej, v ktorom bola autorka spomienok odsúdená len za to, že poskytla vo svojom byte v Bratislave niekoľkokrát nocľah svojmu bratrancovi Antonovi Tunegovi.

Syn brata autorky Štefan Herényi, ktorého otec František bol vo väzení od roku 1949 do roku 1959, si tiež

Zľava Ľudovít Košík, Martin Lacko, Ján Litecký Šveda a vdp. Štefan Herényi počas prezentácie knihy.

Foto archív

zaspomínal na svoje detské roky, počas ktorých vyrastal bez otca: na svojej krátke návštevy vo väzniciach i na otcov návrat.

K napísaniu spomienok inšpirovala svoju tetu, dcéra sestry autorky **Katarína Čulenová**. Prítomným ukázala aj originál - strojom napísaný text, niekoľko rodinných fotografií a priblížila život autorky po jej návrate z väzenia.

Predseda PV ZPKO Ján Litecký Šveda prítomných informoval o životných podmienkach po nástupe ko-

munistického režimu i o živote vo väzniciach a pracovných táborech.

Duchovný PV ZPKO Ján Košiar predstavil časopis **Svedectvo**, ktorý organizácia roky vydáva i ďalšie knihy vydané PV ZPKO. V závere odznela podnetná diskusia, v ktorej sa prítomní zhodli na tom, že je veľmi potrebné organizovať takéto spomienkové podujatia a tak pripomínať, osobitne mladej generácii, toto neľahké obdobie našej histórie.

Ľudovít Košík

Pohľad do sály na účastníkov podujatia.

Foto archív

Jubileum slovenského domu v Ríme

Dňa 15. septembra, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, uplynulo 60 rokov od posviacky prvého kostola zasväteného sv. Cyrilovi a Metodovi na území Ríma a od slávnostného požehnanie a otvorenia novej budovy Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Obe stavby vytvárajú jedinečný architektonický komplex.

Oslavu 60. výročia otvorenia domu si pripomenieme 19. novembra 2023 slávnostnou svätou omšou poďakovania sa Pánu Bohu za tento dar pre náš národ a Cirkev. V októbri 2023 sme si v spolupráci so Slovenským historickým ústavom v Ríme pripomenuli aj vedúcu osobnosť slovenského exilu v Ríme a prvého rektora Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme Msgr. Štefana Náhalku.

Myšlienka na vybudovanie slovenskej ustanovizne vo Večnom meste sa prvýkrát zhmotnila v liste Dr. Stanislava Kaššovica z roku 1947 adresovanom Rev. Jánovi J. Lachovi, slovenskému kňazovi, veľmi aktívnemu medzi našimi krajanmi v USA. Avšak k skutočnej realizácii tejto myšlienky prišlo až koncom päťdesiatych rokov minulého storočia, keď piati signatári Msgr. Štefan Náhalka, Msgr. Jozef Tomko, Don Ľudovít Macák SDB a pátri Michal Lacko SJ a Félix Litva SJ podpísali a rozoslali výzvu na založenie domu, ktorý mal niesť meno slovenských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Písal sa 27. december 1959. Dohoda o vzniku tejto novej inštitúcie vznikla o deň skôr v byte prof. Dr. Ing. Antona Bugana v Ríme, bývalého rektora Slovenskej vysokej školy technickej. Slovenský katolícky svet žijúci v exile túto správu prijal s nadšením a temer hneď sa začalo diplomatické, duchovné, ale i materiálne úsilie na získanie priazne, prostriedkov i najrozličnejších povolení, aby sa tento zámer mohol uskutočniť.

Najrozličnejších prekážok bolo veľmi veľa. Slovenskí kňazi a laici žijúci v Ríme však získali pre tento zámer slovenskej inštitúcie v USA a Kanade. Išlo predovšetkým o komunitu slovenského benediktínskeho Opátstva sv. Andreja Svorada v Clevelande zosobnenú v postave opáta Teodora Kojiša, o otca biskupa Andreja Gregora Grutku z Gary v USA, ako aj o jednotlivé slovenské fraternalistické inštitúcie, najmä Združenie slovenských katolíkov. Nemalé zásluhy na vzniku mal aj slovenský magnát Štefan Boleslav Roman žijúci v Kanade. Za pomoci slovenského kňaza Msgr. Jozefa Medového si budúci Ústav našiel svoje miesto na území suburbikárnej diecézy Porto Santa Rufina v severozápadnej časti Ríma. V tejto diecéze sa Slovákom dostalo pochopenie a prijatie. Biskupom bol tam dekan kardinálskeho zboru kardinál Eugén Tisserant, ktorý na území svojej diecézy 8. januára 1961 kánonicky zriadil Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda. Ústav bol úradne schválený aj dekrétom prezidenta Talianskej republiky 17. októbra 1961. Jeho dočasné sídlo bolo v maličkom jednoizbovom byte Msgr. Štefana Náhalku na Via Concordia 1, v budove česko-

slovenského kolégia Nepomucenum. Tam, v jeho izbe, sídlilo od roku 1956 aj Vydavateľstvo sv. Cyrila a Metoda.

Po nadobudnutí cirkevného i štátneho schválenia mohol Ústav začať svoju činnosť. Hlavnou úlohou bolo vybudovať dôstojné sídlo. Získané prostriedky postačovali na kúpu pozemku na majetkoch grófa E. Manzzoliniho a s realizáciou stavby sa začalo v zime 1961. Kritériom bolo, aby bol dom otvorený v roku 1963 na 1100. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie dnešného Slovenska. Tak sa aj stalo.

Dňa 14. septembra 1963 pápež sv. Pavol VI. prijal členov ústavu, ako i veľký zástup slovenských pútnikov žijúcich v exile na osobitnej audiencii. Vyzdvihol úsilie Slovákov mať v Ríme vlastný dom, ktorý by napomáhal rozvoj duchovných povolání, bol domovom pre slovenských exulantov a zastrešoval by slovenskú vydavateľskú, vedeckú a dušpastiersku činnosť v slobodnom svete. Na druhý deň, na sviatok patrónky Slovenska Panny Márie Sedembolestnej, sa slovenskí pútnici zišli pred novučičkou budovou kostola a ústavu na Via Cassia. Posviacku kostola vykonal kardinál Tisserant a zároveň požehnal dom a slávnostne ho otvoril. Pre mnohých sa tento okamih javil nie ako malý, ale ako veľký zázrak. Bol to veľký okamih a jeho pozitívne a výnimočné dôsledky pre náš národ a Cirkev si uvedomujeme dodnes. Pre Slovákov a slovenskú cirkev sa tento dom stal vysunutým pracoviskom, miestom formácie pre slovenskú mládež v gymnáziu vedenom otcami saleziánmi. Miestom neoficiálneho, ale funkčného a účinného diplomatického zastúpenia Slovákov pred Svätou stolicou, miestom produkcie náboženskej literatúry, pútnickým domom, významným duchovným centrom nášho národa.

V roku 1981 SÚSCM navštívil sv. Ján Pavol II. Túto návštevu možno právom považovať za prvú návštevu rímskeho pápeža u Slovákov. Učinil tak na „slovenskej pôde v Ríme“ nakoľko to vo vlasti pre komunistický režim nebolo možné. Dnes dom slúži naďalej ako slovenské centrum v Ríme. Zároveň je sídlom Pápežského slovenského kolégia pre kňazov, ktorí prichádzajú do Ríma na postgraduálne štúdiá. Spolupracuje na rôznych vedeckých projektoch, organizuje krajské stretnutia, zabezpečuje duchovné aktivity pre krajanov žijúcich v Ríme a prijíma na prehliadku aj slovenských pútnikov prichádzajúcich do Ríma. Je tu možnosť sláviť svätú omšu, vypočuť si výklad o dejinách domu, prezrieť priestory a pokriať na slovenskej pôde v Ríme. Šesťdesiat rokov od otvorenia domu a posviacky Kostola sv. Cyrila a Metoda je dôkazom, že myšlienka na slovenský dom v Ríme sa dobre ujala a najmä, že dostala požehnanie od nebeského Otca a ochranu Panny Márie Sedembolestnej.

Pavol Zvara
rektor Pápežského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme

Orava

*Orava, Oravienka, ako to krásne zneje,
keď svieti slniečko a mierny vetrík veje.
Keď farebné kvety zobia lúky, polia,
keď si vtáčik nôti, letí cez údolia.*

*Na našej Orave krásny zámok stojí,
týči sa na skale, vôkol neho vrchy, málo rovných polí.
Dávno už na hrade niet hradného pána,
majestátne svedčí o dávnej sláve cez večery i rána.*

*Dobrotivý Pán Boh dal nám do prenájmu,
našu Oravienku, tú časť sveta báju.
Kde namiesto hrozna sa len trnky rodia,
predsa ľudia šťastní po Orave chodia.*

*Krásny kraj Orava, ale v minulosti,
nemali predkovia chleba do sýtosti.
Predsa, ale spevom chudobu si kryli,
tak pri veselosti okriali, ožili.*

*Na krásnej Orave som sa narodila,
v radosti aj v žiali svoj život prežila.
Predsa každý človek svoje kríže nesie,
jeden toho menej, druhý veľa znesie.*

*Troška s poéziou by som začínala
a znova tichúčko i s bôlom spomínala.
Veď cesta životom, krátka a či dlhá,
raz svieti slniečko, neskôr blesk, hrom trhá.*

Anna Daňková

S autorkou básne je rozhovor v aktuálnom čísle Svedectva.

*Pod patronátom našej Matky Božej
so sv. Gorazdom a sv. Jánom Pavlom II.
rozvíjame cyrilo-metodské dedičstvo
863 - 2023*

Živý prameň slovenského

národa vo Veľkom meste

Deväťdesiatka arcibiskupa

Médiá dodnes útočia

Vo Svedectve č. 4 z roku 2016 bol publikovaný rozhovor s emeritným arcibiskupom Jánom Sokolom. V tom čas vrcholili na neho útoky v médiách. Na otázku, ako sa s nimi vyrovnáva, odpovedal:

Predovšetkým, aby človek uniesol všetky tie invectívy a útoky musí mať čisté svedomie. A potom musí mať aj na nepríjemné udalosti, ktoré existujú v živote každého človeka, pohľad viery, večnosti a kríža. Okrem toho si musí uvedomiť to, čo mu na primíciách spievali: „*Kňaz je druhý Mojžiš, kňaz je druhý Noe... a nakoniec, kňaz je druhý Kristus.*“ Keď chcete byť tým Kristom, tak nielen na Kvetnú nedeľu, keď mu volajú hosana, ale aj vo Veľkom týždni ba aj na Veľký piatok. Keď mnohí volajú: „*Ukrižuj ho*“. Toto mi dávalo vždy silu a dáva až doteraz.

Pri príležitosti 90. narodenín emeritného trnavského arcibiskupa Jána Sokola sa v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave slávila 9. októbra svätá omša, pri ktorej sa jubilant poďakoval aj za 66 rokov kňazskej služby.

Hlavným celebrantom svätej omše bol sám jubilant, koncebroval apoštolský nuncius Nicola Girasoli, trnavský arcibiskup Ján Orosch, ako i ďalší biskupi a kňazi. Apoštolský nuncius prečítal pozdravný list pápeža Františka, v ktorom Svätý Otec vyslovil vďaka všemohúcemu Bohu za jeho život verejnej služby Cirkvi na Slovensku.

Arcibiskup Ján Sokol v závere slávnosti zdôraznil: Ja som pre kňazstvo žil a spolupratov v kňazskej a biskupskej službe som vždy povzbudzoval slovami: „Nedajte sa znechutiť nikým, ničím, ani sebou samým!“. Osobitný pozdrav poslal aj našim členom a čitateľom Svedectva. (jk)

29.9.2023

Drahi členovia organizácie Politických väzňov!

Ďakujem vám za blahoželanie k 90-tim narodeninám, ktoré ma potešilo, lebo viem, že to ide zo srdca a z lásky!

Bol som milo prekvapený, že ste si na toto moje vzácne jubileum spomenuli! Naozaj som s vami duchovne spojený nielen za vašu česťnosť a svedomosť v minulosti, ale aj v prítomnosti.

Práve preto si na vás spomínam s vďakou a láskou i vo svojich modlitbách a prosím o vaše zdravie, Božie požehnanie, vytrvalosť a aby ste nedali znechutiť nikým, ničím, ani sebou samými! Lebo kto kývne, ten končí, a kto sa borí, ten sa preborí, dôkazom toho je aj vaše spoločenstvo organizácie Politických väzňov.

Nech vám Pán odmení všetku prácu, ktorú konáte pre dobro Slovenskej republiky a slovenského národa! Žijeme komplikované časy, ktoré sme vôbec nečakali, no, žiaľ, je to tvrdá realita.

Dôležité je, aby ste na to pamätali a verní svojim myšlienkam a zásadám zostali.

O to prosím v modlitbách a vyprosujem vám dobré zdravie, živú vieru, Božiu pomoc a požehnanie, odvahu i rozvahu a vytrvalosť na ceste, ktorou kráčate!

O to prosí a s vďakou si na vás spomína

+ Ján Sokol
arcibiskup † Ján Sokol

Green Deal (Zelený pakt) je diabolský

Treba mať otvorené oči, uši i mysle. A nebať sa rozmýšľať v čase, keď akosi pomaličky, ale akoby isto, priťahujú nám skrutky slobodného myslenia. Každý s otvorenou myslou vidí, že sa z Európskej únie, pôvodne spoločenstva pre slobodnú ekonomickú spoluprácu, vyklúčil militantný diktátor. Už sme napísali, že **všetko sa to začalo Rímskym klubom, ktorý vznikol 7. apríla 1968**, teda 39 mesiacov po II. vatikánskom koncile, s neskrývaným cieľom: radikálne znížiť počet ľudí na planéte Zem. Z dnešných osem miliárd na miliardu? Pol miliardy?

Oni sa tým netaja a my tomu neveríme. Oni pripravujú a uvádzajú do praxe všetky možné i nemožné priam satanistické opatrenia, a my – neveríme. Pritom oni o tom píšú knihy, ako napríklad Klaus Schwab: Covid 19 – Veľký reset, pričom pod slovom „reset“ nerozumejú zmenu, ale zničenie. Schwab dokonca hovorí, že nebudeme mať nič a budeme šťastní.

A iný podobný nečlovek, Bill Gates, vidí „riešenie 13 zo 17 cieľov, rozpracovaných do 169 súvisiacich čiastkových cieľov Agendy 2030, ktoré majú za ambíciu usmerňovať štrukturálnu politickú, ekonomickú a sociálnu premenu štátov sveta v reakcii na „hrozby, ktorým ľudstvo dnes čelí“ – vo vakcinácii! Na ktorej, mimochodom, pekne zarába. Pamätáte si ešte? „Vakcína je sloboda“ – to znelo z úst správkynke Grasalkovičovej paláca.

Hlavný poradca spomenutého Klauza Schwaba, zakladateľa Svetového ekonomického fóra vo švajčiarskom Davose, izraelský historik Yuval Noah Harari odpovedal na otázku **„Môže budúci nový živočíšny druh, ktorý nazývate Homo Deus, zmeniť tieto mentálne vzorce a byť šťastnejší, než sme my?“** takto: „Je to možné, ale nie isté. V minulosti sme sa my ľudia naučili ovládať svet okolo nás – zvieratá, rieky, lesy – ale pretože sme nepochopili zložitost ekologického systému, svoju moc sme zneužili, narušili sme rovnováhu v prírode a teraz čelíme environmentálnemu kolapsu. V 21. storočí by sme sa mohli naučiť ovládať svet v sebe – emócie, myšlienky a pocity, ale pretože nechápeme zložitost svojho vnútorného duševného systému, môžeme tu veľmi zase zneužiť, narušiť svoju rovnováhu a čeliť potom kolapsu seba samého...“

Rozumeli ste tomu? A rozumiete jeho ďalšiemu „filozofovaniu“, že história Zeme nekončí, končí sa iba história ľudí na Zemi... Svet obsadia „neľudia“...? Kto? Bytosti z vesmíru či z Marsu? Alebo umelá inteligencia, roboti, ktorí nás nahradia vo všetkých „netvorivých“, ale i „tvorivých“, činnostiach?

Nepochybne sa začalo budovanie onoho NWO. Už sme napísali aj to, že Ralph Epperson vydal v roku 1990 knihu The New World Order (Nový svetový poriadok) a to, čo v nej pred 33 rokmi napísal, sa práve začína naplňovať pred našimi očami. V rámci Agendy 2030. Osobitne zaujímavá je téma „globálneho otepľovania“, ktorá sa po nepresvedčivom „oteplňovaní“ zmenila na „klimatickú zmenu“. Hrozbou je tvorba CO₂, ktorý vraj spôsobuje všetko zlo a zlikviduje život na Zemi. A banky sa už na „uhlíkovú diktatúru“ pri-

pravujú. Nedávno som spal v hoteli a po zaplatení nie malej sumy (dvojnásobne väčšej ako vlni) mi z Tatra banky prišiel výpis, kde okrem zaplatenej sumy bolo malými písmenkami uvedené, že som „vyprodukoval“ niekoľko kíl, tuším okolo 47, škodlivého CO₂. Smiešne – akoby som „ho“ doma neprodukoval.

Dôležité je vedieť, že spoluzakladateľ onoho slávneho Greenpeace **Dr. Patrick Moore** (v jeho slovenskom vedení je „spolubývajúcí“ dámy z paláca, Juraj Rizman) vyhlásil: **„Neexistuje žiadny definitívny vedecký dôkaz, že oxid uhličitý je zodpovedný za akékoľvek mierne otepľovanie globálnej klímy, ku ktorej došlo za posledných 300 rokov**, od vrcholu malej doby ľadovej. Tvrdenie, že ľudské emisie majú zásadný vplyv na klímu je iba hypotézou a nie uznávanou vedeckou teóriou. Preto treba byť skeptickými k tým, ktorí vyjadrujú istotu, že veda všetko vyriešila a debata je skončená. **Je však nad všetku pochybnost isté, že CO₂ je stavebným kameňom všetkého života na Zemi**, a že bez jeho prítomnosti v globálnej atmosfére by to bola mŕtva planéta. Napriek tomu sa dnes naše deti i verejnosť učia a sú presvedčovaní, že CO₂ je toxická škodlivina, ktorá zničí život a zráža civilizáciu na kolená.“

A známy americký novinár Alex Newman tvrdí, že naratív o „človekom spôsobenej klimatickej zmene“ nie je ničím iným, ako dymovou clonou pre totalitných globalistov. Budú sa snažiť kontrolovať každý aspekt nášho života pod zámienkou „záchranu planéty“. A pokračuje: „Myšlienka, že CO₂ je znečistenie, je absolútne absurdná a bude znamenať, že každý aspekt nášho života bude podliehať regulačnej kontrole zo strany tých, ktorí tvrdia, že nás chcú chrániť pred znečistením! Hovorí sa o digitálnej diktatúre. Predstava, že CO₂ môže zničiť planétu alebo zmeniť teplotu Zeme, je úplne smiešna. Z totalitného hľadiska má však zmysel presvedčať ľudí, že CO₂ je znečistenie. Pritom neexistujú ľudské činnosti, ktoré by nemali za následok emisie CO₂ – od života a smrti až po zapnutie vypínača.“

Pravda je taká, že ani hladiny oceánov, ani množstvo CO₂ v atmosfére sa za posledných sto rokov vôbec nezmenili. Celý tento Green Deal, podobne ako aj totálna digitalizácia vrátane meny, ako základ kontroly či dozoru nad ľuďmi, je obsahom Agendy OSN 2030, Zelenej Európskej dohody... A tie nespadli z neba. Naša vláda v čase, keď sa prijímali, nebola proti. Kto si už pamätá, že k implementácii Agendy 2030 sa Slovenská republika prihlásila v dokumente „Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj“, ktorý schválila vláda uznesením č. 95 v roku 2016? A že to bola vláda Smeru, Mosta a SNS? Našťastie... Agenda 2030 nie je právne záväzná.

A tak verme práve ustanovenej vláde, úradu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu, kam Agenda 2030 gestorsky patrí, pričom externú dimenziu implementácie zastrešuje rezort diplomacie, no aj ministerstvo životného prostredia, ktoré má úzko participovať na vykonávaní tejto diabolskej agendy a zavedení environmentálnych cieľov do praxe, že si všetko naštuďujú a povedia „nie“. Pokiaľ sa ešte dá. Áno, je to tak, na Slovensku je totálna neznalosť zákonov, zmlúv, nariadení EÚ, WHO, OSN... Vždy však je čas naučiť sa a konať. Zastaviť všetky tieto doslova „diabolské pakt“y. Pokiaľ sa ešte dá. **Marián Tkáč**

Orava, Orava, aká si bol'avá...

Pokračovanie z 1. strany

Diera v strope zostala doteraz, ako krutá pamiatka, kde som stratila svoje detstvo.

● **Vojna sa skončila, potom už bolo dobre?**

Ale kdeže. Prišla veľká zmena -februárové víťazstvo. Moc v štáte prevzala komunistická strana. Kto v dedine vlastnil viac pôdy bol považovaný za dedinského boháča a bolo s ním treba nakladať ako s nepriateľom štátu. Prvé miesto sa ušlo biskupom, kňazom aj laikom, ktorí verili v Boha. Považovali ich za tmárov, západných alebo vatikánskych špiónov. Zaútočili tiež na rehoľníkov a rehoľníčky, až prišla tragická noc z 13. na 14. apríla 1950. Vtedy zlikvidovali všetky kláštory a rehoľníkov, podľa nich nepriateľov štátu, sústredili pod dohľad všemocnej strany.

● **To sa však vašej rodiny netýkalo?**

Týkalo a veľmi. V našej rodine bol na prvom mieste Boh. Každá robota sa začínala v mene Božom. V tú noc bol jeden z rehoľníkov na služobnej ceste a vo vlaku sa dozvedel, že sa nemá kam vrátiť. Vtedy ľudia žili v nádeji, že táto situácia nemôže dlho trvať. Tak sa tento rehoľník začal skrývať. Ľudia mu vždy pomohli nájsť miesto, kde to bolo možné. Jedného dňa, keď som sa vrátila domov, našla som u nás človeka z našej dediny. Vypočula som si, ako hovoril môjmu otcovi, aby si to dobre rozmyslel, lebo za to sa môže dostať do väzenia. Otec mu hneď odpovedal, že si je toho vedomý, ale ako kresťan to nemôže odoprieť. Zľakla som sa, lebo som si uvedomila, že ide o veľmi vážnu vec. Na druhý deň mi rodičia povedali, že je u nás jeden kňaz, ktorý sa bude u nás skrývať a nesmiem to nikomu vyraziť. Spoznala som ho 8. septembra 1950, keď sa s celou rodinou stretol v izbe. Bol to veľmi príjemný človek, moji rodičia ho predtým nepoznali. Nasledovali krásne zimné večery, čítal nám, poučoval vo viere. Zostal u nás do začiatku letných prázdnin, potom išiel niekde inde a vrátil sa v septembri.

● **Ako sa volal ten kňaz? Štátna bezpečnosť ho u vás neobjavila?**

Otec Akvinas Juraj Gabura OP. Objavila, veď mali všade svojich udaváčov. Raz spomínal, že posielal požehnanie stigmatizovanej, myslím Terezke Neumannovej, a ona mu po niekom odkázala, že ten kňaz, čo jej dáva požehnanie, bude niekoho spondať, to sa prezradí a on bude veľa trpieť. Aj sa tak stalo. Jedného dňa išli páni z tajnej polície po nášho suseda Jozefa Miku, ten im ušiel a v lese si s ďalšími kamarátmi urobili bunker. Odvtedy tajní sledovali našu dedinu a povrávalo sa, že idú robiť domové prehliadky. Náš páter teda odišiel od nás na bezpečnejšie miesto. Chlapci v bunkri sa dozvedeli, že kňaz je v dedine, neviem, kto ho požiadal, aby ich išiel vyspovedať. ŠtB zachytila stopu skrývajúcich sa chlapcov, traja alebo štyria z nich vyšli von a vzdali sa, no po susedovi začali strieľať. Na tretí deň mal pohreb. Nastala hrôza v dedine. Pravdepodobne mučením sa prezradilo meno nášho pátra aj to, kde sa skrýval.

● **Prišli aj k vám?**

V ten večer otec s mamou vyberali zemiaky na kontingent. Ozbrojení chlapi zabúchali na pivničné okno a vošli dnu. Starí rodičia aj ja so sestrou sme už boli v posteliach. Starý otec už zrejme spal, keď ho surovo strhli, až sa celý triasol od strachu. Otca zobrali hneď v ten večer, 25. septembra 1952 o štvrt na desať, po mamu prišli ráno. Sestru, ktorá študovala na gymnáziu, prišli zobrať rovno zo školy. Ja som v tom čase chodila do deviatej triedy. Keď sa páter dozvedel, že našich aj susedov zaistili, rozhodol sa, že sa prihlási na políciu. Dúfal, že našich aj susedov, u ktorých sa tiež určitý čas skrýval, pustia, ale nestalo sa. Moju sestru, v tom čase devätnásťročnú, pustili z vyšetruvačky ešte v ten deň, mamu po štyroch dňoch. Otec sa už nevrátil. Žandári k nám chodili robiť domové prehliadky, niekedy každý týždeň, inokedy každé dva, všetko zo skrií a z postelí vyhádzali do stredy izby.

● **Nemali ste ani štrnásť rokov. Ako si spomínate na tieto udalosti?**

Na to nemožno zabudnúť a ja som svoje spomienky aj opísala, ako svedok toho, ako sa žilo tým, čo neboli odsúdení, ale niesli ťarchu v inej podobe. Odsúdení bez odsúdenia. Asi dva týždne po zaistení otca som prišla domov zo školy, no starí rodičia aj mama neboli doma, na poli kopali zemiaky. Chcela som sa najesť a ísť za nimi. Ibaže keď som sa pozrela z okna videla som, ako šesť ozbrojených mužov kráča k nám. Rýchlo som zamkla dom a predpokladala som, že keď bude zamknuté, odídu. No nie, búchali na dvere, potom niečo zaškrípalo a bolo počuť kroky na chodbe. Nevedela som, čo mám robiť, utiecť sa nedalo, tak som vyskočila spod lavice a pýtala som sa, kto búcha. Jeden z nich s úsmevom povedal: „Táto mladá sa nám zamkla.“ Odpovedala som, že som sa prezliekala a on, že dvadsať minút sa nemožno prezliekať. Všimla som si, že mali drevené koly, ktorými zrejme chceli otvoriť dvere a keď sa im to nepodarilo, dvere vypáčili sekerou. Jeden z tých mužov ma zobral do vedľajšej izby na výsluch držiak vpredu samopal. Položil mi otázku, že otec je len dva týždne vo väzbe a my už ukrývame ďalšieho kňaza. Reagovala som, že u nás robia také dôkladné prehliadky, že by našli aj zápalku, nieto kňaza. Že som sa do počula, že páter sa už predsa prihlásil. Chytil sa toho a pypytoval sa, to ti povedala mama? Alebo sestra? Ale pohotovo som odpovedala, že som to počula vo vlaku. Viac sa nepýtal, iba namieril na mňa samopal a skrikol, že ma odstreliť, ak mu neprezradím, kde má farár zlaté kalichy. Odpovedala som, že on nemal žiadne zlaté kalichy a ak sa mu páči ma odstreliť, môže. A doložila som, veď toto už nie je život.

● **A čo urobil?**

Zrejme mu došlo, že som v koncoch a nič zo mňa nedostane, tak ma poslal po mamu do poľa. A oni ďalej robili u nás domovú prehliadku. Keď sme prišli, nepustili nás dnu. Až okolo štvrtej popoludní nás zavolali a nútili podpísať, že nám nič nezobrali. Ja som odmietla a odvolávala som sa na fakt, že sme pri nich neboli. Mala som

Snímka je z deväťdesiatky pátra Akvinasa. Zľava Želka Gaburová (pátrava sestra), Anna Daňková, rod. Kováčová, Mária Mičáňová, rod. Kováčová a páter Akvinas.

Foto archív

pravdu, páter mal u nás oblek a zimný plášť, ľudovo nazývaný hubertus. To zobrali. Nechali nás v izbe a všetci šiesti prešli vedľa do kuchyne. Odtiaľ sme jasne počuli ich rozhovor. Jeden povedal: „Súdruhovia, ja by som navrhol to dievča zavrieť. Ona všetko vie.“ Druhý na to: „Radšej ju dajme do polepšovne, pretože dejiny by písali, že sme zavreli štrnásťročnú dievča.“ Ďalší sa pridali: „Nechajme ju doma, nech tých starých ľudí opatruje.“ Starý otec mal 81 rokov a stará mama 74, ale mala vážne zdravotné problémy. A starý otec? Od otcovho zatknutia mal výpadky pamäti. Nepoznal nás, utekal z domu.

● **Otec bol teda vo vyšetrovacej väzbe, mama a sestra sa vrátili. Ako pokračovalo stíhanie vašej rodiny?**

Takéto „návštevy“ boli u nás časté. Pri jednej domovej prehliadke nám zobrali vkladné knihy. Inokedy, keď traja sedeli za stolom jeden z nich buchol pästou a povedal: „Súdruhovia, ja by som navrhol, aby táto rodina aj s farárom bola obesená.“ Keďže tento človek býval v našej dedine, povedala som mu: „Ak máte na to právo!“. Takto ubiehali dni môjho detstva, veď som chodila iba do základnej školy. Prišiel rok 1953 a dátum 31. marec. Sestru znovu zaistili na gymnáziu, bola v maturitnom ročníku. Po mamu prišli domov. Ibaže bola na poli, takže poslali

po ňu šoféra, ktorý ledva stál na nohách, taký bol opitý. No musela nastúpiť do auta. V prvej ostrej zákrute sa auto trikrát prevrátilo, mamu museli vytiahnuť cez okno. Bola celá doudieraná a mala silný otras mozgu. Šoférovi sa nič nestalo a aj auto zostalo pojazdné. Tak musela znovu nastúpiť do toho auta a odviezli ju do väznice. Súdili ich 15. a 16. apríla 1953. Bola som tam. Naraz súdili 24 ľudí. Mama bola celá modrá, hrôza. Obhajcovia boli nasadení, namiesto obhajoby váľali na nich viny, akých sa nikdy nedopustili. Otca sa pýtali, ako sa díval na to, že mu manželka a dcéra žili s farárom. Také nehanebnosti! Tých obvinení bolo veľa, ale najvážnejšie bolo skrývanie kňaza, za čo bol paragraf 78 – velezrada. To dostali rodičia. Sestre sa ušiel paragraf 163 – nadržovanie, pretože neudala rodičov. Otca odsúdili na jedenásť rokov väzenia, mamu na sedem a sestru na tri roky. Dom aj majetok prepadli v prospech štátu.

● **Zostali ste doma iba so starými rodičmi a gazdovstvom?**

Trochu sa vrátim. Druhýkrát mamu a sestru zatkli v utorok počas veľkonočného týždňa. Otec bol vo vyšetrovačke a zrejme už vedeli, že dostane vysoký trest. Na Veľký piatok prišli nejakí cudzí ľudia k otcovej tete, sestre jeho matky. Mala 81 rokov, bola bezdetná, takže svoj domček darovala môjmu otcovi a hoci ešte nejestvoval rozsudok súdu,

v utorok po Veľkej noci, keď prišla teta z kostola, našla všetko zariadenie vyhádzané von z domu a dnu ju už nepustili. V jej dome sa už pripravovalo bývanie pre žandára. Takže prišla bývať k nám. Zostala som sama s tromi starými ľuďmi. Okrem toho, že som chodila do školy, musela som sa starať o gazdovstvo, plniť kontingent.

● **Po základnej škole ste nemali možnosť študovať?**

Kdeže, kto by sa bol staral o starých, gazdovstvo, plniť kontingent. V roku 1954 udelil prezident amnestiu. Sestre odpustili jednu tretinu trestu, ale na rodičov sa amnestia nevzťahovala. Otec bol štyri mesiace v llave, potom ho previezli do Leopoldova, kde bol až do konca. Keď mal odsedenú polovicu trestu, požiadali sme o podmienené prepustenie a skutočne, vrátil sa domov 16. decembra 1958. V Leopoldove mal celu vedľa pána biskupa Vojtaššáka. Počul to ukrutné zaobchádzanie s ním i jeho prosbu, keď ako 77-ročný nevládal urobiť 30 drepov. Ale srdcia bacharov boli kamenné, trvali na svojom. Tiež spomínal, ako musel otec biskup stáť na dvore vo veľkom mraze veľmi slabo oblečený. Mama so sestrou boli v Rimavskej Sobotě a tam sa stretli so sestrou Zdenkou Schelingovou. Videli to dielo skazy, ktoré zanechali trýznitelia na mladej sestričke. Neskôr moja sestra zostala na Slovensku a mama putovala po Česku: Pankrác, Náchod, Mladá Boleslav, Pardubice. Keď už mala odsedenú polovicu trestu, podali sme žiadosť o podmienené prepustenie. Odpoveď znela: Podmienené prepustenie sa zamieťa, pretože je fanaticky nábožensky založená. Domov sa vrátila po uplynutí trestu 6. januára 1960.

● **Ako ste prišli k majetku, ktorý vám komunisti ukradli?**

Otec päť rokov pracoval v Kanade a keď sa vrátil, postavil dom, kúpil polia. Ani veľký požiar v Dlhej ho nepohltí. Pred našim domom rástla lipa a za ňou boli humná. Plamene šľahali do tej lipy a v nej zhasli.

● **Čím sa líši život vtedy a dnes?**

Nás rodičia učili pokore a láske. Ľudia si pomáhali. Dnes ľuďom chýba láska.

Eva Zelenayová

Životný príbeh Františka Kalafuta

Môj otec František Kalafut sa narodil 12. septembra 1930 pod grúňmi Vysokých Tatier, v rodine poľného, správcu Belianskych Tatier. Od útleho detstva bol vychovávaný v duchu klasických hodnôt, tak typických pre slovenské prostredie. Za svoje životné krédo si vzal nesmierne ťažkú úlohu. Žiť v prospech druhých ľudí, šíriť okolo seba len a len dobro bez ohľadu na obtiažnosť životných podmienok a situácií. V jeho očiach za ideálnu cestu, ako naplniť tento cieľ, sa mu najviac prihovárala cesta skrz kňazské povolanie, a tak nastúpil do kňazského študentátu.

V 50. rokoch si komunisti cez svoju mocenskú zložku ŠtB (Štátnu bezpečnosť) zobrali na paškál aj vtedajší klérus, ako i študentov konzervatívneho zmysľovania. František nebol vonkoncom typ človeka, ktorý by brojil voči režimu, ale svoje ja, presvedčenie a životné krédo si ukradnúť nedal. Ak mu tento vraj „proľudový“ režim neumožnil pokračovať v štúdiu, rozhodol sa pre ilegálny prechod hraníc cez Rakúsko s cieľovou stanicou Taliansko. V Ríme chcel doštudovať teológiu v kombinácii s exaktnou matematickou vedou, nakoľko mal na ňu skutočne mimoriadny talent.

Nepodarilo sa mu to

Na hraniciach – či už vlastne na území Rakúska, no v tzv. sovietskej zóne, ho chytili rakúski financi (hraničná polícia) a vydali NKVD (vtedajšia špeciálna sovietska tajná bezpečnostná služba). Paradoxne sovietska NKVD si s takýmto, v ich očiach banalitami, nechcelo špiníť ruky, a tak mladého Františka vydali do rúk Československej ŠtB. Nasledoval súd. Verdikt súdu prvého stupňa mu vymeral trest 10 rokov nepodmienečne. Odvolal sa a na základe brilantnej obhajoby advokáta, ktorého mu zabezpečili jeho milujúci rodičia, mu bol trest znížený na tri roky nepodmienečne. Odsedel si dva roky „natvrdo“ a na tie dva roky nikdy nezabudol. Bola to pre neho „skúsenosť“ na celý život. Akoby aj nie, veď v žalári zúriaci komunistický režim a jeho fanaticí protagonisti či aj zisťní pochlebovači hlavne z radov vyšetrovateľov a bacharov, pričom viacerí disponovali sadistickou podstatou osobnosti, mali rozviazané ruky na praktizovanie zvrátených, ako fyzických, tak i psychických metód týrania. Aplikovali ich najmä na tzv. politických väzňoch za účelom zlomiť ich postoje, svetónázor.

Na brutalitu, s ktorou sa vo väzení stretol, na to, čo vtedy osobne zažil a videl, otec nikdy nechcel spomínať. Bolo to pre neho veľmi traumatizujúce. Na základe amnestie, ktorú po smrti prvého „robotníckeho“ prezidenta Gottwalda udelil nový, ideovo uмиernenejší prezident Zápotocký, sa dostal František na slobodu. Zápotocký nebol rigidným utopistickým komunistom, ale členom sociálnej demokracie, a sám si tiež prešiel väzenským infernom v nacistickom koncentračnom lágri. Jeho pohľad na mnohé veci bol vzhľadom na túto osobnú skúsenosť korigovaný – reálnejší a viac „poľudštený“.

František sa po prepustení z väzenia prihlásil na univerzitné štúdium matematiky a deskriptívnej geometrie. Po roku a pol však prišiel do školy jeho kádrový posudok. Na jeho základe bolo konštatované: ... dosahuje skutočne vynikajúce študijné výsledky, ale nie je zaručené, že po skončení vysokej školy bude adekvátne prezentovať idey marxizmu – leninizmu... Paradoxom bolo, že tentoraz práve tzv. „komunisti“, či v tomto prípade skôr „len“ držiteľia „červených knížiek“, mnohokrát inklinujúci skôr k sociálnej demokracii či konzervatívne socializmu, na príhovor jeho bratranca mu pomohli dostať sa z tejto životnej šlamastiky. Jeho bratranec bol zamestnancom TANAP – u a z poľovačiek súdruhov z ÚV KSČ, ktoré tak radi navštevovali, poznal aj niektorých vplyvnejších stránkov tej doby

Syn Rastislav a vnuč Jakob dr. Františka Kalafuta, pri tabuli vnútri národnej baziliky v Šaštíne, kde je jeho meno spolu s menami ďalších 40 klerikov a kňazov, ktorí boli v 50. rokoch odsúdení a väzení za svoje presvedčenie: „Salesiani in vinculis“ – Saleziáni v okovách. Foto archív rodiny

a medzi nimi aj takých, ktorí si zachovali triezvy úsudok na nereálnosť vízie budovania komunizmu. Bol to de facto predvoj neskorších dubčekovcov, hlásajúcich vytvorenie socializmu s ľudskou tvárou. Práve títo, v tej dobe osobnostne mimoriadne vzácni ľudia, chápali bizarnosť tohto prípadu a mnohých podobných, a tak mu pomohli skartovať jeho kádrové posudky (paradoxne v čistkách po 68 aj tento jeho bratranec prišiel o svoje zamestnanie, nakoľko sa hlásil k reformnej línii Dubčeka).

Namiesto kňaza onkológ

Tak sa tentoraz František, už ako ideovo či ideologicky bezúhonný občan mohol opätovne uchádzať o štúdium na vysokej škole. Prihlásil sa na Univerzitu Komenského odbor medicínskej biológie. Hneď po absolvovaní univerzity obhájil doktorát (RNDr.), následne za pár rokov vedeckú kandidaturu (CSc.) atď ... Do dôchodku išiel ako vedúci vedecký pracovník, čo je v oblasti vedy ekvivalent pedagogickej hodnosti vysokoškolský profesor. Mal šťastie, že natrafil na ľudí akým bol akademik Stanek, jediný akademik, bez červenej knižky za celú éru tzv. „komunizmu“, či skôr socializmu. Bol to totižto veriaci človek a chcel si zachovať vnútornú osobnostnú integritu, ktorá by narážala na aspekt akéhosi „vedeckého ateizmu“. Nemožno opomenúť ani osobnosť akademika V. Thurzu – veľmi vplyvného člena strany na najvyšších miestach, ktorý však ani na chvíľu nestratil ľudskosť a v prípade náznaku akéhokoľvek „ideologického prenasledovania“ dokázal vždy energicky a účinne zasiahnuť na najvyšších miestach ÚV KSČ.

František sa plných 40 rokov venoval onkológii, jej výskumu, zavádzaniu nových účinnejších diagnostických metód, ako i nových metód liečby a ich zavádzaniu do klinickej praxe. Ako každý vedec v oblasti medicínskych vied mal tituly pred menom i za ním. Nie, on si svoje tituly a honory nevydobil skrz angažovanosť v komunistickej strane. Aj napriek tomu, že nebol spoločensky angažovaný už ako 50-ročný dostal najvyššie vyznamenanie za rozvoj lekárskeho (medicínskych) vied na Slovensku.

V roku 2015 udelil ÚPN Františkovi pamätnú medailu a ďakovný list za jeho životný postoj a za to, že v päťdesiatych rokoch sa ako mladý človek nenechal zlomiť nastupujúcim besniacim komunistickým režimom.

Rastislav Kalafut

Dr. Ján Hnilica vo večnosti

V sobotu 16. septembra sme sa rozlúčili s **Jánom Hnilicom**, bratom významného slovenského biskupa Pavla Hnilicu SJ. Zomrel po dlhšej chorobe v nemocnici práve na sviatok mena Panny Márie, 12. septembra 2023. Ján Hnilica (1935) pochádzal z Uňatína. Po maturite študoval na Vyššej pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici.

Popri pedagogickom pôsobení diaľkovo študoval históriu a geografiu na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Začiatkom júla 1968 išiel do Ríma navštíviť svojho brata biskupa, ktorého nevidel od roku 1951. Po okupácii armádami Varšavskej zmluvy sa domov už nevrátil. Popri práci u svojho brata na Univerzite v Padove dosiahol doktorát z literárnych

vied u prof. Milana S. Ďuricu. Téma jeho práce bola: *Jozef Karol Viktorin a jeho doba* (Viktorin bol autorom prvej slovenskej gramatiky v r. 1860.) Ján Hnilica absolvoval aj štúdium knihovníctva na Vatikánskej škole pre knihovedu pri Vatikánskej apoštolskej knižnici. Venoval sa výskumu cyrilometodského dedičstva; publikoval o ňom knižne i časopisky. V roku 1991 stál pri založení Slovenského historického ústavu v Ríme.

Nadácia Pro patria mu za jeho celoživotné dielo udelila výročnú cenu za rok 2023. Hlavným celebrantom zádušnej sv. omše v Uňatíne bol prešovský emeritný arcibiskup **Ján Babjak**. Jeho život a dielo prítomným na rozlúčke v Uňatíne priblížil jeho priateľ zo študentských čias v Padove, náš člen i člen redakčnej rady *Svedectva* **Jozef M. Rydlo**. (red)

Muž pevnej viery, milovník pravdy

V mene Únie slovenských spisovateľov, umelcov a kultúrnych tvorcov žijúcich mimo územia Slovenska, v mene členov Slovenského ústavu v Ríme i v mene hŕstky padovských spolužiakov-bežencov sa lúčim so svojim najstarším osobným priateľom, veľkodušným človekom, eminentným členom slovenského národa, mužom pevnej viery, milovníkom pravdy, práva a spravodlivosti, ktorý svojím skromným dielom spoluvytváral naše dejiny vtedy, keď Slovensko bolo „*krajinou sŕž a hrobového zmiernu*“, „*obkolesenou svorkou drábov, psov a financov*“ – ako to napísal náš národný bard zo Záhoria básnik Andrej Žarnov.

Životná púť Janka Hnilicu je výrečným svedectvom celej jednej generácie, ktorá Slovensku doma nemohla plne slúžiť, lebo moloch červenej posadnutosti chcel z našej domoviny vyplieniť tisícročné „dedičstvo otcov“: vieru v Boha a lásku k bližnému.

Mladické ideály skalil najprv „vítazný február 1948“, potom „Dubčekova jar 1968“, ktorá ho primäla odísť do vyhnanstva. Nebol sám, nebol jediný. Bol jeden z rojnice. Akú silnú vôľu, akú hlbokú vieru, aké pevné presvedčenie museli mať generační súputníci Janka Hnilicu, ktorí dosiahli plnosť života a predišli nás do večnosti?

Mám v živej pamäti, ako sme sa či v Ríme či v Padove sústavne zamýšľali nad tým, ako vrátiť nášmu národu strate-

nú dôstojnosť, ako prinavrátiť Slovensku štátnu samostatnosť, slobodu a ako nastoliť v našej domovine demokraciu. A v hĺbke jeho i môjho srdca ležala rečnícka otázka: „Vrátim sa ešte?“

Som rád, že sa aj Janko Hnilica dožil chvíle, keď sa začína naplňovať zmysel slovenských dejín, ktorým nie je nič inšie než „*túžba po spravodlivosti*“. Pre neho a pre mnohých z nás, ktorí sme žili v emigrácii, lebo sme odmietali slúžiť svetú klamstva, nenávisti a triednemu boju, sa borba za obnovu kresťanských ideálov, ľudskej dôstojnosti Sloveniek a Slovákov a štátnej samostatnosti Slovenska stala zmyslom života.

Povedané slovami najväčšieho kresťanského básnika Danteho, prišlo i jemu zanechať všetko, čo ľúbil „*s najvrelším citom*“. Aj z Janka Hnilicu sa stal beženc, „*človek-milión*“, ktorý okúsil, „*jak chuti chlieb z cudzích rúk*“ i „*ako sa stúpa po schodoch, kde si nevítaný*“. On sám najlepšie vedel, a s ním i všetci tí, ktorých strašidlo komunizmu zbavilo práva na vlastnú tvár, na slovenský domov, že nebol ani prvým, ani posledným...

Janko Hnilica bol jeden z tých „slovenských Rimanov“, ktorí zanechali trvalú slovenskú stopu vo Večnom meste a vybudovali Slovenský ústav svätých Cyrila a Metoda v Ríme, dielo, o ktorom v roku 1993 prvý predseda vlády druhej Slovenskej republiky Vladimír Mečiar povedal, že tamojší slovenskí kňazi „*urobili*

niečo, čo je viac, ako je dĺžka ľudského života ... dielo, ktorého prínos pre celé slovenské národné spoločenstvo plne pochopia a docenia azda len budúce pokolenia Sloveniek a Slovákov“.

V škole sme sa učili: „*Slávme slávne slávu Slávov slávnych*“. Dávno pred Jánom Kollárom, na prelome 3. a 2. storočia pred Kristom, vzdelaný židovský exulant žijúci v diaspóre v egyptskej Alexandrii Ješua ben Eleazar ben Sirach napísal: „*Chváliť nám patrí slávnych mužov, svojich otcov podľa ich činov, svojou odvekou veľkodušnosťou, „lebo „všetci títo si získali slávu v dejinách svojho národa a už za ich života sa im dostalo pochvaly.“ (Sir 44, 1 a 44, 7)*

V tomto duchu, vo svetle vertikálnej i horizontálnej jednoty, ktorá spája toto naše spoločenstvo, ukladáme Janka Hnilicu do slovenskej zeme, o ktorej znovunadobudnutie slobody a štátnej samostatnosti sa jedinečným spôsobom pričínili.

S celou slovenskou pospolitosťou, ktorá Janka Hnilicu poznala, hovoríme so svätým Hieronymom:

„*Je veľkou bolesťou, že sme ho stratili, ale my Ti, Pane, vďačíme za to, že si nám ho dal, vlastne, že nám ho stále dávaš, pretože ten, kto sa vracia k Otcovi, z domu neodchádza.“ (Ep. 85, 1)*

Dovidenia, Janko!

Jozef M. Rydlo

STALO SA

1. novembra 1946 odišiel do Nemecka posledný transport Nemcov vyhnaných z ČSR, spolu 2 170 598 osôb.

2. novembra 1938 sa v zámku Belvedere vo Viedni zišli zahraniční ministri Nemeckej ríše a Talianskeho kráľovstva Joachim von Ribbentrop a Galeazzo Ciano a podpísali dohodu, ktorou „riešili“ maďarsko-slovenský spor o pohraničné územia. Senec, Galanta, Nové Zámky, Levice, Komárno, Lučenec, Rimavská Sobota, Rožňava a Košice s okolím sa dostali pod zvrchovanosť Maďarska. Ich slovenskí obyvatelia boli vystavení diskriminácii, odnárodňovaniu, ba v niektorých prípadoch aj brutálnemu prenasledovaniu.

4. novembra 1936 otvorili Katolícku bohosloveckú fakultu (KBF), dnes RK CMBF UK.

4. novembra 2001 sa v Ríme uskutočnilo blahorečenie bp. Pavla Gojdiča OSBM a o. Metoda Trčku CSsR.

6. novembra 1887 odviezli zo Žiliny ďalších 192 katolíckych slovenských detí proti vôli ich rodičov na Dolnú zem, aby sa z nich stali Maďari a kalvíni. Aj v nasledujúcom roku ešte odviezli 86 detí, medzi nimi aj 12- až 15-ročné dievčatá.

7. novembra 1992 zomrel Alexander Dubček, autor a stúpenec socializmu s ľudskou tvárou. Narodil sa 27. novembra 1921 v Uhrovci.

8. novembra 1921 v Dolnom Kubíne zomrel Pavol Országh Hviezdoslav – 100. výročie.

8. novembra 1981 navštívil pápež Ján Pavol II. Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

15. novembra 1948 zákonom č. 248/1948 boli zriadené tábory nútených prác (TNP) pre triednych nepriateľov a nepriateľov ľudovodemokratického štátneho zriadenia.

16. novembra 1941 sa v Čiernej Hore (dnes Poľsko) narodil Šebastián Košút.

16. novembra 1999 minister spravodlivosti Ján Čarnogurský oznámil, že v rámci svojho ministerstva vytvorí oddelenie pre dokumentáciu zločinov komunizmu.

16. novembra 1989 sa v Bratislave konala študentská demonštrácia.

November '89 v Bratislave.

Ilustračné foto

17. novembra 1989 komunistická polícia brutálne zasiahla proti demonštrujúcim študentom v Prahe.

18. novembra 1991 zomrel v Bratislave Gustáv Husák. V období od 29. mája 1975 do 10. decembra 1989 bol posledným komunistickým prezidentom bývalého Česko-Slovenska. Po novembrových udalostiach v roku 1989 vymenoval „Vládu národného porozumenia“ a v ten istý deň abdikoval z funkcie prezidenta. V novembrových dňoch 1989 bol jedným z politikov, ktorí odmietli situáciu riešiť násilím, trval na jej ústavnom riešení a prispel k pokojnému priebehu prevratu.

19. novembra 1989 sa v Bratislave organizovalo hnutie Verejnosť proti násiliu.

20. novembra 1953 uväzneným členom Katolíckej akcie oznámili, že 168 z nich udelil Zbor povereníkov amnestiu.

20. novembra 1959 vo väzení v Brne zomrel posledný ministerský predseda vlády SR Dr. Štefan Tiso (1897 – 1959). Jeho smrť oznámili manželke až mesiac po tom, čo „byl spolpňen a popel rozptýlen“.

20. novembra 1959 počas 50. rokov bolo na Slovensku pre náboženskú činnosť odsúdených 302 katolíckych kňazov, z nich dvaja na doživotie.

21. októbra 2023 bol na Spišskej Kapitule za nového spišského biskupa vysvätený a uvedený do úradu **František Trstenský**. Hlavným svätiteľom bol arcibiskup Bernard Bober, spolusvätiteľmi boli apoštolský nuncius Nicola Gira-

soli a emeritný biskup Andrej Imrich. Biskup František Trstenský je rodák z Tvrdošína a doteraz pôsobil ako farár a dekan v Kežmarku. Pochádza zo šľachtického rodu, ktorého významným členom bol aj mučeník za vieru, politický väzeň Msgr. Viktor Trstenský (1908 – 2006).

25. novembra 1989 sa v Bratislave na nám. SNP zišlo okolo 70 tisíc občanov, ktorí žiadali zrušenie vedúcej úlohy KSČ a jej mocenského monopolu.

25. novembra 1992 Federálne zhromaždenie ČSFR schválilo ústavný zákon o zániku Českej a Slovenskej federatívnej republiky uplynutím dňa 31. decembra 1992. Zákon vyhlásil za nástupnícke štáty ČSFR Českú republiku a Slovenskú republiku. Obidvom nástupníckym štátom tento ústavný zákon zakazoval používať štátne symboly Českej a Slovenskej federatívnej republiky.

30. novembra 1989 parlament v Prahe pod tlakom verejnosti zrušil článok 4 Ústavy ČSSR o vedúcej úlohe KSČ v štáte a v spoločnosti. Zrušil aj článok 16, ktorý uzakľoval marxizmus-leninizmus ako základný princíp výchovy a vzdelávania.

V novembri 1948 odišli Zo Slovenska do Viedne niekoľkí členovia Slovenskej tajnej ochrany, ktorí sa dohodli založiť hnutie nenásilnej spoločenskej sebaobrany proti bolševizmu a za obnovu slovenskej samostatnosti. Tak vznikla myšlienka Bielych légii. Ich zakladateľmi boli Albert Púčík, Jozef Vicen, Anton Tunega a dr. Jozef Mikula.

PRIPOMÍNAME SI

V novembri si pripomíname významné životné jubileá týchto našich členov. Spomíname aj na tých, ktorí sa tejto slávnosti nedožili.

55 rokov

Štefan Novák, Košice 2.11.1968
Tomáš Hagara, Nitrianske Pravno
28.11.1988

60 rokov

Branislav Borovský, Bratislava
26.11.1963
Anna Goldová, Svätoplukovo
29.11.1963

65 rokov

Beáta Verčimáková, Bratislava
28.11.1958

70 rokov

Marián Brázdovič, Bratislava
10.11.1953

75 rokov

Alexander Števík, Bratislava
11.11.1948
František Považan, Hronský Beňadik
19.11.1948

80 rokov

Elvíra Mazúrová, Žilina 5.11.1943
Ľubomír Bátora, Prievidza 17.11.1943

81 rokov

Vladimír Ondrus, Bratislava 7.11.1942

82 rokov

Mgr. Krescencia Gáľková, Lužianky
3.11.1941

Monika Kočíšová, Levoča 9.11.1941
Eva Jarjabková, Trnava 15.11.1941

83 rokov

Irena Čeremugová, Levoča
26.11.1940

84 rokov

Mária Meleková, Námestovo
28.11.1939

85 rokov

Margita Kováčová, Tvrdošín
1.11.1938

Anna Daňková, Dlhá nad Oravou
15.11.1938

87 rokov

Margita Ježová, Spišské Vlachy
5.11.1936

92 rokov

Anna Dudoková, Trebišov 18.11.1931

96 rokov

Františka Hlubíková, Bratislava
6.11.1927

Jubilantom

srdечно blahoželáme

PRISPELI NA SVEDECTVO

JUDr. Peter Brňák, Bratislava 50 EUR

Michal Malatinský, Bratislava 10 EUR

MUDr. Dagmar Pechová, Bratislava
20 EUR

Riccardo Pudis, Rím 20 EUR

Adriana Latáková 20 EUR

Vojtech Polnišer, Lipník-Tlmače 10 EUR

Mária Bačová, Nitra 20 EUR

*Darcom vyslovujeme
úprimné poďakovanie*

ZO STARŠEJ POŠTY

Pred desiatimi rokmi napísal Július Homola nasledujúce riadky, ktoré sú, žiaľ, aj v súčasnosti aktuálne:

„Všetci pociťujeme zákernú a zhubnú činnosť temných síl. Plánujú sa snažiť zničiť kresťanského a vlasteneckého ducha nášho národa. Stojí za nimi moc a peniaze. My nemáme ani jedno ani druhé. Musíme sa vyburcovať a brániť. Je treba, aby sa kresťanské cirkvi a národné organizácie rozhodnejšie postavili na obranu základných práv nášho ľudu a národa. Konáme veľmi nespoko proti drzým odrodilcom. Mlčanie, ustupovanie, smiešna zdvorilosť, keď ide o životné záujmy národa a ľudu, sú nekresťanské slabosti! Potrebujeme Božiu pomoc a moc médií. To prvé sa dá vyprosiť, to druhé získať...”

Dúhové pochody, uzákonenie homosexuálnych párov... to je tragický návrat do pohanskej doby v jej úpadkovej etape.“

● V roku 1926 navštívil Andrej Hlinka Slovákov v Amerike. Bola to jeho osobná triumfálna cesta a triumf cesty slovenského národa k slobode a samostatnosti. Na obr. pred farou sv. Jána v New Yorku zľava dr. A. Šindelár, vdp. Š. Krasulá, vdp. A. Gerát, Msgr. Andrej Hlinka, vdp. J. M. Liščinský a vdp. J. Martinček.

Foto archív

Výzva

Vážení členovia PV ZPKO, sympatizanti, priatelia. Minister vnútra SR Roman Mikulec sa rozhodol, že rezort už nebude viac financovať náš časopis Svedectvo a radikálne znížil našej organizácii výšku štátnej dotácie. Nedostatok peňazí nás núti obrátiť sa na Vás s výzvou o pomoc. Vydávanie Svedectva nie je ďalej možné zabezpečiť z prostriedkov štátnej dotácie, preto sa obraciame na Vás s prosbou, vyhľadať vo Vašom okolí potenciálnych sponzorov nášho časopisu. Ak ne-

bude vychádzať, akoby sme stratili nástroj prezentácie vlastného jestvovania. Azda neprajníci by sa tomu aj potešili. Veríme však, že sa nájdu podporovatelia ideálov, za ktoré sme trpeli, a ktoré hodlame aj naďalej chrániť a obhajovať. Záujemcovia o pomoc pre naše Svedectvo môžu poslať svoj príspevok na číslo účtu: SK74 3100 0000 0040 0012 8109, alebo sa kontaktujte na tel. čísle: 02-52 63 81 56.

Darcom úprimne ďakujeme
Vedenie PV ZPKO
a časopisu Svedectvo

PRIPOMÍNAME

Úradné hodiny v kancelárii Predsedníctva PV ZPKO v Bratislave na Obchodnej ulici č. 52 sú **v pondelok a v stredu od 9.00 hod. do 12.00 hod.**

Upozorňujeme našich členov, že mimo úradných hodín sa telefonicky nedovoľujú do kancelárie Predsedníctva PV ZPKO.

Krajský súd v Banskej Bystrici

T 3/53 - Ž

Ľavel Kováč

Dlhá n-Oravou č. 107

V B.Bystrici dňa 16.8.1963.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ RADA		
Dňa: 20 V. 1964		
Číslo: 24455	Prílohy: 1	
Ozbor	Útvor	Referent
	RS/457	

Základné číslo

Prípisom zo dňa 28.11.1962 žiadali ste od tunajšieho súdu zaslanie rozsudku č.j. T 3/53, ktorým ste bol odsúdený v tomto roku 1953.

Keďže v tom čase sa rozsudky odsúdeným nedoručovali, ale rozsudok sa iba na pojednávaní vyhlásil, nie je preto možné Vám ani teraz rozsudok doručiť.

Ak tento rozsudok potrebujete pre nejakú organizáciu, alebo pre úradné účely, v tom prípade nech sa na nás priamo obráti ~~niejaká~~ organizácia, ktorá rozsudok potrebuje.

Za správnosť vyhotovenia:

dr. Gašpar Kubek v.r.
predseda senátu.